

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Constantin Alerguș, Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valeriu Dubăsari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui,

Plotniuc Vitalie Gheorghii, născut la 13 august 1987, originar și domiciliat în sat. Coșcodeni, r-nul Sîngerei, **Datele referitoare la examinarea cauzei:**

- 1. de la 04 aprilie 2013 pînă la 18 iunie 2013 (prima instanță)**
- 2. de la 18 iulie 2013 pînă la 23 octombrie 2013 (instanța de apel)**
- 3. de la 14 ianuarie 2014 pînă la 06 mai 2014 (instanța de recurs).**

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Sergiu Crijanovschi, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul Vladimir Mării în numele inculpatului Plotniuc Vitalie, care a solicitat respingerea recursului declarat.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoriei Ungheni din 18 iunie 2013 **Plotniuc Vitalie Gheorghii** a fost condamnat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, fapta fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit prevederilor art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Ungheni din 06.11.2012 de 5 (cinci) ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani și amendă în mărime de 200 (două sute) unități convenționale, stabilindu-se definitiv pedeapsa închisorii pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 200 u.c.

2. Prin sentință s-a constatat că la 04.02.2013, aproximativ la orele 22:15, Plotniuc Vitalie, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, prin forțarea ușii de la intrare, a pătruns în casa cet. Doina Victor Ștefan din sat. Chirileni, r-nul Ungheni, de unde intenționa să sustragă bani, însă din cauze independente de voința sa nu și-a realizat intenția pînă la capăt, fiind reținut de proprietarul casei.

3. Sentința a fost atacată de către inculpat, care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blînde.

În motivarea apelului înaintat, recurentul a indicat că nu a avut intenția de a comite careva sustrageri și recunoaște doar faptul că a pătruns ilegal în casa părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013, care a fost pronunțată integral la 20 noiembrie 2013, apelul declarat a fost admis, casată sentința, inclusiv și din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul a fost achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că instanța de fond la întocmirea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. art. 325, 385 și 395 Cod de procedură penală, deoarece deși inculpatul a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. c) Cod penal și în motivarea sentinței instanța a indicat că acțiunile inculpatului au fost corect calificate în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, totodată în partea dispozitivă a sentinței l-a condamnat pe inculpat în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, depășind limitele învinuirii formulate inculpatului.

La fel, instanța de apel a indicat că instanța de fond incorect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 27, 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și că inculpatul în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 186 alin. (2) lit. c) Cod penal necesita a fi achitat din motivul că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

Astfel, s-a indicat că învinuirea formulată inculpatului și constatată ca dovedită de instanța de fond era una abstractă și neconcretă, nefiindu-i adusă învinuirea cîți bani sau care bunuri (cantitatea, volumul și valoarea), a încercat să sustragă inculpatul de la partea vătămată, fără indicarea concretă a obiectului tentativei de sustragere, ultimul fiind lipsit de posibilitatea de a-și pregăti o apărare eficientă, deoarece de o învinuire neconcretă nu te poți apăra. Totodată criteriul principal și obligatoriu al tentativei de sustragere este încercarea de ridicare a averii de către infractor în mod gratuit, cu riscul cauzării proprietarului a daunei materiale ținîndu-se cont de costul și volumul averii la care a atentat infractorul, în cazul dat nefiind clar asupra ce a atentat inculpatul.

S-a mai indicat și faptul lipsei în materialele cauzei a mandatului avocatului pentru faza de judecată, iar mandatul depus la faza urmăririi penale, nefiind semnat de către inculpat. Iar datorită faptului contestării sentinței doar de către inculpat, instanța de apel nu a putut corecta abaterile procesuale admise în cadrul procesului penal în cauză, ținînd cont de prevederile art. 410 Cod de procedură penală privind neagravarea situației în propriul apel.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a fost înregistrat ca fiind depus la 28 noiembrie 2013 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea sa, recurentul indică că instanța de apel, contrar prevederilor art. 417 Cod de procedură penală a pus la baza deciziei de achitare doar declarațiile inculpatului,

fără a aprecia restul probelor prezentate de partea acuzării, fără a analiza din care cauză a exclus aceste probe și nu a ținut cont de faptul că partea apărării nu a prezentat careva probe pertinente și concludente ce ar dovedi nevinovăția inculpatului, limitându-se doar la criticarea probelor acuzării.

La fel, s-a indicat faptul că inculpatul a recunoscut personal vinovăția, depunând cerere de examinare a cauzei în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, iar argumentele instanței referitoare la lipsa semnăturii inculpatului în mandatul avocatului nu sunt întemeiate. În același context, lipsa mandatului avocatului în faza de judecată nici nu a fost verificată de către instanța de apel, care în așa caz, urma să adopte soluția prevăzută de art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În sensul celor expuse, Colegiul penal lărgit constată că în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin.(1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Potrivit alin. (7) al art. 364¹ Cod de procedură penală, după încheierea dezbaterilor, respectînd ordinea de soluționare a cauzei potrivit art. 338 Cod de procedură penală, instanța purcede la deliberare și adoptarea sentinței în conformitate cu prevederile art. 382-398 Cod de procedură penală, avîndu-se în vedere că poate fi adoptată atît sentința de condamnare, cît și de achitare ori de încetare a procesului penal, supuse căilor de atac în condiții generale. Soluția de achitare poate fi pronunțată numai în cazul cînd fapta conține formal semnele infracțiunii, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, situație reglementată de prevederile art. 14 alin. (2) Cod penal.

La fel, instanța poate pronunța o soluție de achitare sau încetare a procesului penal în cazurile cînd procurorul, în baza art. 320 alin. (5) Cod de procedură penală, renunță parțial sau integral de la învinuire.

Din sensul deciziei contestate, rezultă că soluția de achitare a inculpatului era condiționată de faptul încălcării de către instanța de fond a prevederilor Codului de procedură penală, cît și a art. 6§3 lit. a) din CEDO.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că, în situația în care instanța de apel va constata că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată din motivul că se constată că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate grav normele imperative din Codul de procedură penală care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea atacată, instanța de apel, conducîndu-se de prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează să caseze sentința și să judece cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță.

Din lucrările cauzei se constată că, cu toate că instanța de apel a apreciat că învinuirea formulată împotriva inculpatului și constatată dovedită de către instanța de fond, a fost una abstractă și neconcretă și care era în contradicție cu criteriile stabilite de prevederile art. 6§3 lit. a) din CEDO, fiind în așa mod viciată opțiunea primei instanțe

privind judecarea cauzei, potrivit procedurii simplificate, prima nu a judecat cauza după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, cu casarea sentinței. La fel, aceasta, încălcând prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, a omis să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Reieșind din cele expuse, se concluzionează că la judecarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a admis erori care au afectat aspectul de drept al cauzei și asemenea erori pot fi corectate doar de către instanța de apel.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel, instanța urmează să ia în considerare cele expuse în prezenta decizie, să judece apelurile în strictă conformitate cu prevederile legii, să verifice argumentele invocate anterior și în recurs și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, pe care părțile vor fi în drept să o atace în ordinea stabilită de lege.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valeriu Dubăsari, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2013, în cauza penală în privința lui **Plotniuc Vitalie Gheorghi**, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac, pronunțată în ședință publică la 20 mai 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti